

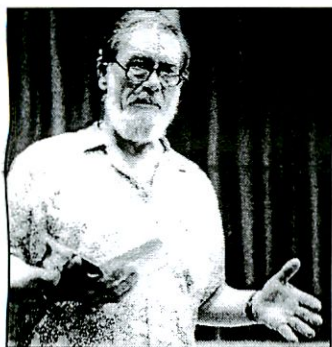
"The Snowy – cradle of a new Australia"

Nova knjiga Ivana Kobala

Knjiga bo vsebovala vse besedilo prejšnje knjige, z majhnimi popravki, a bo imela osem dodatnih poglavij ter mnogo, mnogo zgodovinskih slik. Imela bo eno posebno poglavje, ZGODOVINSKI POPRAVEK, ki bo v podrobnosti razčistil slučaj, ki je v knjigah opisan kot "slučaj šestih Jugoslovancev", "The Case of The Six Yugoslavs". Ni pa v knjigah povedano, da so ti bili vsi Slovenci. Resnica prihaja komaj zdaj na svetlo, po štiridesetih letih, ko so prizadeti še živi, razen enega, in bo mnoge presenetila. Pogovor z Ivanom na strani 12.

Foto: arhiv Glas Slovenije

Tržaški pesnik Aleksij Pregarc se predstavlja avstralskemu slovenskemu občinstvu

Foto: Florjan

Aleksij Pregarc se je te dni srečeval z avstralskimi Slovenci in na srečanjih poudaril, da ga Avstralija sama, če tu ne bi bilo Slovencev, ne bi zanimala. Pregarc je pesnik, katerega pesmi so prevedene v več jezikov. In čeprav s svojo družino ni nikoli živel v Sloveniji, je njegova slovenska beseda klena in pristna. Lani je izdal pesniško zbirko s CD ploščo - zgoščenko "Primorska, moja duša in srce".

V njej so med znanimi slovenskimi primorskimi pesniki objavljene tudi pesmi avstralskih slovenskih primorskih pesnikov Berta Pribca iz Canberre, Ivana Legiša iz Adelaide in Marcele Bole iz Melbournea.

Na literarnih srečanjih s Slovenci je dejal, da so avstralski slovenski pesniki Pavla Gruden, Jože Žohar, Bert Pribac, Peter Košak in drugi, naši biseri, ki bi jih bilo potrebno predstaviti tudi angleško govorečemu svetu.

Mladinski koncert v organizaciji slovenskih verskih središč potekal uspešno

Melbourne, 6. oktobra 1996 – Mladi iz vseh krajev Avstralije so se tudi letos zbrali na tradicionalnem Mladinskem koncertu, tokrat pod papeževim geslom "Korajža velja". Več na strani 7.

Foto: Jože Katorok

Pater Valerijan Jenko

iz Slovenskega verskega središča Merrylands - Sydney v Sloveniji

Stota obletnica mame Jenko

Sydney – Urednica Glasa Slovenije se je pogovarjala s patrom Jenkom pred samim odhodom v Slovenijo, str. 10. V Ljubljano je odhajal ginjen in nestrpen, saj ga 10. novembra tam čaka veliko slavlje - med svojimi sestrami in brati ter z mamo Katarino bo proslavljal njen visoki 100. rojstni dan. Mami Jenko na zdravje! Patru Valerijanu pa prijetno bivanje v Sloveniji in srečno vrnitev med nas.

Na fotografiji pater Jenko pred cerkvijo v Merrylandsu, pred odhodom v Slovenijo. Foto: S.G.

Slovensko društvo Sydney

Nedelja, 27. oktobra, piknik, igra ansambel Psycho Zydeco
Sobota, 9. novembra, martinovanje - pokušina vin, Marimba
Sobota, 23. novembra, koncert Tržaškega okteta, likovna razstava

Moja ambicija je bila od vsega začetka izhajanja Glasa Slovenije, da bi vstopili v geometrijski trikotnik treh Slovenij: zdomske, zamejske in maticne, se pravi, da bi navezovali stike tudi z drugimi rojaki. Moram neskromno reči, da je veliko načrtov uspelo. Dobili smo nove naročnike, ne samo v Avstraliji ampak tudi v Argentini, ZDA, Avstriji, Italiji, Belgiji, Švici in seveda v Sloveniji. Tudi izmenjava z drugimi slovenskimi časniki in revijami se je iz dneva v dan širila, pa naj so ti bili "levi" ali "desni". Iz njih smo črpali take in drugačne informacije, oni pa so seveda s pomočjo Glasa Slovenije razširjali glas o avstralskih Slovenceh v svojem prostoru. Stranka Socialdemokratov je pred nekaj tedni pričela z izdajanjem novega tednika Demokracija. Uredništvu lepa hvala za pošiljanje. Ob tem se mi je porodila ideja zakaj ne ponuditi izmenjavo z našim časnikom tudi listu Krščanskih demokratov Vir in še uredništvu Slovenskih brazd, ki ima "ozadje" Slovenske ljudske stranke? Tako je te dni prispel odgovor iz obeh uredništev.

IZ DNEVNIKA Stanke Gregorič UREDNIČE

*Urednik Vira Leon Marc piše:
"Lepo se Vam zahvaljujem za poslani izvod Glasu. Z veseljem ga bomo izmenjavali z Virom. Danes sem uredil, da Vam ga bodo redno pošiljali. Lepo Vas pozdravljam in želim uspešno uredniško delo."*

Glavna in odgovorna urednica Slovenskih brazd Boža Grešovnik je zapisala: "Z veseljem smo sprejeli vaš predlog o izmenjavi časopisa. Vaš časopis je vsebinsko bogat in izredno zanimiv. Čestitamo na izredno lepi slovenščini. Vesela bi bila, če bi vas lahko kdaj tudi osebno spoznala ali pozdravila v naši skupni domovini. Do takrat pa vsem, ki se tako daleč od doma trudite za dobro vseh nas, pristrčne pozdrave. "Glas Slovenije je nekajkrat brezplačno objavil oglas "međvedka" s prošnjo, da bi tudi avstralski Slovenci pomagali pri zbiranju denarja za novo pediatrično kliniko v Ljubljani. Kontaktna oseba Odbora za novo pediatrično kliniko Biserka Marolt Meden se nam je v pismu zahvalila za oglas, ki ga v tej številki ponovno objavljamo in prosimo naše rojake naj tudi oni denarno pomagajo pri izgradnji nove otroške bolnice.

*Za vse nove izmenjave se uredništvom zahvaljujemo, obenem pa smo veseli tudi naših novih naročnikov. Dobrodošli!
Vaša Stanka*

Gregorič

Na začetku

Pst ... !?!?

Razstava
V kratkem bosta v slovenskih društvih po Avstraliji razstavljala dva slovenska likovna umetnika. Upajmo, da ne bo tako kot je bilo leta 1982, po pripovedovanju dežurne osebe: "Ja, spomnim se kako smo takrat ves dan garali in pripravljali razstavo v enem od slovenskih društev. Zvečer, ko je bila veselica, sem kot dežurni na razstavi sedel in čakal na obiskovalce ... nikogar! ... potem pa le vstopi možakar, neznansko sem se ga razveselil ... toda, prišel je, da bi si dal kapljice v oči ...
kultura, kultura

*
V Viktoriji sta letos maturirala iz slovenščine dva maturanta - brat in sestra, po očetu Bosanca, po materi Hrvata ...
slovenska zavest, slovenska zavest

*
Slovensko športno društvo "Veseli lovci" iz Melbourn je že pred kakim mesecem izstopilo iz Sveta slovenskih organizacij Viktorije. Ni kaj, vsak dan se bolj razumemo!
sprava, sprava

*
Avtomobili namesto zdravila za otroke? V Sloveniji so spisek zdravil, ki jih bolnik lahko dobi samo z zdravniškim receptom, ne da bi zanje plačal, skrajšali. Pri tej reformi so najkrajšo potegnili Slovence, na Zavodu za zdravstveno zavarovanje pa so si kupili nove avtomobile v vrednosti približno 300 tisoč mark.
mladina, mladina

*
Govori se, da SALUK-ove literarne revije "Svobodni razgovori" ne bo več. Nekdo je dal idejo, da bi SALUK-ovci lahko imeli svojo kulturno stran v našem Glasu Slovenije.
dobrodošli, dobrodošli

*
Sicer pa je padla kritika, da posvečamo v Glasu Slovenije premalo prostora kulturi; tudi da besedo samo na strani, ki je namenjena kulturi pišemo s premajhnimi črkami. Če bi tisti, ki tako kritizirajo pošiljali svoje prispevke in časopisa ne bi bojkotirali (se pravi, da bi se nanj naročili), bi Glas Slovenije prav gotovo "zaplaval" v bolj kulturne vode. Če pa bi se lotili preštevanja listov v našem časniku, bi skoraj v vsakem od dvanajstih straneh našli vsaj 3-4, ki so posvečeni kulturnim dogajanjem med Slovenci v Avstraliji, po svetu ali v Sloveniji.
stran je vaša, stran je vaša

*
Govori se, da pride novinar Aleksander Lucu s skupino Slovencev januarja v Avstralijo. Po naši "down under" naj bi jih "popeljal" Peter Mandelj.
imejte se fajn, imejte se fajn

Zanimivo

Avstralka Judith Link iz Ingleburna je pretipkala slovensko besedilo haikujev Pavle Grudnove pred izidom njene knjige, ne da bi znala besedico slovensko.

welcome Judith, welcome

Tudi zanimivo

Naš novi naročnik Aleks Zelič, po rodu iz Rimskih toplic je bil letos v Sloveniji prvič po štiridesetih letih.

korenjak, korenjak

Še bolj zanimivo

Tale znak nam je poslala iz Melbourn Eli Rizmal. Ne morete uganiti!!! To je znak Ljubljanskih zmajev, bivših nogometašev nad 35 leti, ki so se udeležili v Melbournu tekmovanja Golden Oldies World Soccer. Eli je bila turistični tolmač v avtobusu, obenem pa nam je zaupala, da so Ljubljanci tekmo z italijanskim klubom Juventus Older Boys izgubili, dobili pa so dve tekmi (obakrat z rezultatom 2:0), ki so jih igrali proti Novozelancem. Igrali so v finalu, vendar rezultata do zaključka redakcije nismo prejeli.
za šport nikoli prepozno, nikoli

Pišejo nam...

Draga Stanka!
 Hvala lepa za Vaš "Glas Slovenije",
 ki je zelo bogat. Zelo sem ga vesela...
Minka, Slovenija ☐

Op.u.: Tako nam piše 82-letna mamica Minka iz starostnega doma nekje v Sloveniji. Pošilja nam tudi svojo fotografijo. Mami Minki želimo čim več lepih uric z našim časnikom, saj zelo rada bere. Zadnje čase je prebrala kar nekaj knjig. Seveda ji predvsem želimo zdravja in dobre volje, zahvaljujemo se ji za fotografijo in ji pošiljamo lepe slovenske pozdrave iz pomladne Avstralije.

Draga urednica! ☐
 Prav pristrčno Vas pozdravljam, jaz in moja žena in Vam sporočam sledeče: pošiljam Vam naročnino za 6 mesecev, ko pa poteče naročnina ustavite pošiljanje. Ne moremo več plačevati. Sam sem bolan pa tudi žena ni zdrava. Minilo je že šest mesecev odkar nismo prodali nobene živali iz farme. Tu smo imeli veliko dežja in mrzlih vetrov, tako da trava ni mogla rasti. Živina je suha in sam bog vedi kdaj bo za prodajo. Ne vem kako bo, če resno zbolim in ne bi mogel voziti avta, žena pa ne vozi in ne bova mogla več živeti na farmi. Nekoliko sem Vam razložil naše težave. Vaš list smo redno prejeli in nam je zelo ugajal, vendar so se naše razmere spremenile. Jaz sem bil 24. 8. 1996 star 83 let, žena pa 77. Iz srca Vas lepo pozdravljava in Vam želiva še mnogo uspehov pri Glasu Slovenije, Vaš rojak z ženo
I.Š. Zahodna Avstralija

Op.u.: spoštovani I.Š. Glas Slovenije vam bomo pošiljali brezplačno. ☐

Draga gospa Stanka!
 Bliža se čas obnove naročnine našega neodvisnega slovenskega časnika Glas Slovenije. Priloženi ček za \$ 100.00 je polovico za naročnino, polovico pa za tiskovni sklad. Naj Vam kar povem, da imam vse številke Glasa Slovenije shranjene. Vedno rad prebiram prejšnje številke. Ob branju "ljubezenskega pisma" Sloveniji, ki ga je napisala Stephanie Jakovac pa prav rad priznam, da se mi orosijo oči. Poleg vseh novic so Vaši uvodni članki odlični, te preberem najprej. Gospa Stanka, marljiva ste in požrtvovalna... saj ste prav tista oseba in gonilna sila, ki bo z Glasom Slovenije imela in dosegla velike zasluge za ohranitev slovenstva v Avstraliji!
 Iskreno Vas pozdravlja Vaš zvesti bralec
Korl Hren, Sydney

Draga Stanka, ☐
 lepo Vas pozdravljava. Želiva Vam obilo uspehov z našim časnikom in Vam (kot nova naročnika) prilagava ček za letno naročnino.
Jože in Victoria Kasunic, Sydney

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Embassy of Slovenia

Advance Bank Centre - Level 6, 60 Marcus Clarke Street, Canberra City;

tel. (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827

Pisma in drugo pošto poslati na naslov:

Embassy of Slovenia P.O. Box 284, Civic Square,

Canberra ACT 2608

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 - 17.00 ure;

uradne ure so od 10.00 - 14.00 ure.

Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; ataše: Tina Omahen

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE CANBERRA

OBVESTILA

Certifikati

Obveščamo vas, da je Vlada Republike Slovenije sprejela uredbo, s katero se podaljšuje rok za uporabo certifikata najkasneje do 30. junija 1997.

To pomeni, da je citirani datum tudi rok za vložitev zahteve za odprtje evidenčnega računa za izdajo lastniškega certifikata.

Tako bo mogoče ugoditi tudi tistim slovenskim državljanom, ki zaradi neurejenega osebnega statusa doslej niso mogli biti vnešeni v računalniško evidenco o državljanstvu, ki je podlaga za izdajo evidenčnega računa.

Prav tako bo mogoče ugoditi tudi vsem tistim slovenskim državljanom, ki niso, iz različnih razlogov, pravočasno zaprosili za izdajo oziroma vložitev certifikata.

Obvestilo o volitvah v državni zbor in o konzularnih dnevih

1. Veleposlaništvo vas želi ponovno obvestiti, da boste lahko volili in prejeli volilne glasovnice le tisti slovenski državljani, ki ste že poslali zahtevek za vpis v volilni imenik za slovenskevolitve v novembru 1996.

2. Volilno glasovnico boste prejeli na vaš naslov po pošti. Skupaj z volilno glasovnico boste prejeli tudi volilni kartonček, s katerim se ugotavlja istovetnost volilca.

Volilni kartonček boste zato morali potrditi s strani veleposlaništva oz. konzulata v Sydneyu ali justice f peace v vašem kraju.

3. Veleposlaništvo je za potrjevanje volilnih kartončkov organiziralo konzularne dneve:

SYDNEY, torek, 5. novembra 1996

– od 08.00 do 13.00 ure v Slovenskem verskem središču Merrylands

– od 15.00 do 19.00 ure v Slovenskem društvu Sydney

MELBOURNE, sredo, 6. november 1996

– od 08.00 do 13.00 v prostorih Slovenskega narodnega sveta, Slovensko versko središče Kew

od 15.00 do 19.00 ure v prostorih Slovenskega kluba Jadran

Upravičenci v ostalih mestih Avstralije ali tisti, ki se konzularnih dnevov ne morete udeležiti, boste lahko podpise na volilnih kartončkih potrjevali pri najbližjih justice of peace v vaših krajih (chemist, zdravnik itd.)

V Canberri in Sydneyu boste lahko volilne kartončke potrjevali tudi na našem veleposlaništvu ali pri častnem konzulu v Sydneyu, Emona Inst. 86 Parramatta Rd., Camperdown (ob upoštevanju besedila 4. točke spodaj).

4. Zaprto glasovnico, skupno s potrjenim volilnim kartončkom lahko pošljete v Slovenijo tudi sami po pošti ali preko Veleposlaništva v Canberri.

V kolikor boste pošiljali glasovnice preko našega Veleposlaništva, moramo prejeti vaše zaprte glasovnice z že potrjenimi kartončki do vključno srede, 6. novembra 1996.

Za volilne glasovnice, ki bodo prispele na Veleposlaništvo po tem datumu, Veleposlaništvo zaradi tehničnih in geografskih danosti, ne bo moglo več zagotoviti, da bodo prišle pravočasno v domovino. V Sydneyu in Melbournu bomo v času konzularnih dnevov ob potrjevanju volilnih kartončkov, od tistih slovenskih državljanov, ki bodo tako želeli, lahko tudi pobrali zaprte glasovnice in poskrbeli, da bodo pravočasno prispele v Slovenijo. V kolikor boste pošiljali glasovnice v Slovenijo sami po pošti, morate vedeti, da bodo upoštewane le tiste glasovnice, ki bodo po pošti prispele do vašega volilnega okraja do vključno 11. novembra 1996 do 12 ure.

5. Čeprav so konzularni dnevi v Sydneyu in Melbournu namenjeni predvsem volitvam, bomo sprejemali tudi stranke, ki žele reševanje drugih konzularnih zadev.

Aljaž Gosnar, odpravnik poslov

V središču dogajanja

Po več neuspelih poskusih so se v začetku oktobra voditelji treh pomladnih strank sestali na urednstvu tednika MAG, v vili Augusti. Ob tej priložnosti je MAG zapisal med drugim tudi sledeče: "Koalicija iz vile Auguste. V zasenju zloma pravne države se spet obnavljajo ideje o novi alternativni, podobni tisti iz leta 1990, ki se je imenovala Demos."

Srečanje strank slovenske pomladi, SKD niso za koalicijo pred volitvami

V petek, 18. oktobra so se v Novem mestu srečali župani strank slovenske pomladi, predsednika Ljudske stranke (SLS) in Socialdemokratov (SDS) Marjan Podobnik in Janez Janša ter podpredsednik Krščanskih demokratov (SKD) Miro Mozetič. Župani so odločno zahtevali podpis sporazuma strank slovenske pomladi in njihov skupen nastop na volitvah, kot to zahtevajo njihovi volilci. Podobnik in Janša sta bila za sporazum, vendar je Mozetič dal jasno vedeti, da SKD pred volitvami ne bodo pristajali na nikakršen dogovor. Vprašal je tudi zakaj se prek javnost izvaja tak pritisk na SKD.

Odprli avtocesto Sentilj-Maribor

Namesto ovinkaste ceste Šentilj-Maribor bodo vozniki lahko od 18. oktobra letos uporabljali novo štiripasovno avtocesto. Odprtja več kot 9 km dolgega odseka so se udeležili tudi avstrijski podkancler in zunanji minister, zunanji minister Slovenije Davorin Kračun ter minister za promet in zveze Igor Umek.

Poneverba nemških mark

Ljubljanski kriminalisti so odkrili skupino razpečevalcev, ki so hoteli v promet spraviti za pol milijona nemških mark ponarejenih bankovcev po sto in dvesto mark, murskosoboška uprava za notranje zadeve pa je zasegla 379 ponarejenih bankovcev po sto mark.

Slomškova obletnica

14. oktobra je 1859 je Anton Martin Slomšek s prekrasnim govorom otvoril bogoslovje. Skofiji je podaril zavod, ki je bil za cerkev in slovensko narodnost na spodnjem Štajerskem največjega pomena.

Tiralica za Maksimiljanom Volmajerjem - je nedotakljiva?

Po bombni eksploziji v Mariboru pred hišo sodnika, je policija razpisala tiralico za 35-letnim učiteljem telesne vzgoje Maksimiljanom Volmajerjem iz Maribora, proti njemu je policija v enajstih letih kar ga zasleduje vložila že 60 kazenskih ovadb. Vendar vse zaman, Volmajerja vedno proglasijo za nedolžnega. Tudi potem, ko mu je sodišče že izreklo 6 in pol letno zaporno kazen so ga te oprostili. Zdaj je nagrada za pravo informacijo o Volmajerju 5000 nemških mark.

Z Volmajerjem povezujejo številna kriminalna dejanja: letos je bilo že 28 primerov v katerih so bila uporabljena eksplozivna sredstva. Načelnik UNZ Maribor Milan Čuš je dejal, da so najhujše grožnje s pokolom družine in otrok, kakršnim so izpostavljeni kriminalisti. Pavle Čelik, šef slovenske policije pa je še dodal, da se boji tudi časa, ko bosta kriminal in politika skrivaj ubirala skupno pot, in Ljubljana bo postala zanimiva za politični terorizem.

Poklicni tečaji - novost v slovenskem izobraževanju

Poleg višjih strokovnih šol prinaša letošnja jesen še eno izobraževalno novost, namenjeno predvsem gimnazijcem, ki ne nadaljujejo s študijem na univerzi. Gre za enoletne poklicne tečaje za pridobitev poklica ekonomskega, komercialnega, gostinskega, turističnega, farmacevtskega in tekstilnega tehnika.

Najboljša pesem miru

Dr. Aleš Debeljak, (star 35 let), ki na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani predava sociologijo kulture in religije, je dobil za pesem *Bosanska elegija* nagrado, ki jo pesnikom podeljujejo Izraelci. V Tokiu, kjer so mu jo na 16. kongresu pesnikov hoteli slovesno izročiti, na svojo žalost ni bil. Organizatorji so mu namreč pošiljali vse informacije na fakulteto, tam pa ga čez poletje ni bilo.

Obrazi revščine

Kako se kaže revščina pri otrocih so govorili na forumu, ki ga je organizirala Zveza prijateljev mladine Slovenije. Revščina se v Sloveniji širi in pogloblja, čeprav je je mnogo prikrite. Nekateri otroci imajo premalo, drugi preveč. Precej se te razlike kažejo že pri samih računalnikih, pred katerimi otroci danes preživijo največ časa - ti pa so dragi in za marsikaterega otroka boleča travma neenakosti z vrstniki. Otroci, ki odraščajo v pomanjkanju materialnih, socialnih in kulturnih dobrin pa so najslabša naložba prav za državo, ki se tega očitno ne zaveda dovolj, je zapisala Milena Ule v Dnevniku.

Smrt na cestah kosi v velikih zamahih

V teh dneh se je na slovenskih cestah zgodilo 20 prometnih nesreč s smrtnim izidom. V preteklem tednu se je zgodilo vse skupaj 87 prometnih nesreč, v njih je 10 ljudi izgubilo življenje, 113 pa je telesno poškodovanih. Letos je na slovenskih cestah umrlo že 305 ljudi. Največji vzrok je alkohol.

Novi dokumentarec o Štuklju

TV novinar iz Maribora Franček Jauk je s sodelavci tamkajšnjega studia in športnega uredništva TV Slovenija končal snemanje in montažo novega dokumentarca o slovenskem najuspešnejšem športniku Leonu Štuklju

Zaprli Pekove tovarne v Trziču, Benediktu in Ormožu ter 60 trgovin

Na izvršilni predlog za hipoteko na razpolaganje s Pekovim premoženjem (tudi z zalogami in obutvijo) je vodstvo, skupaj z obema sindikatoma in delavci organiziralo protestni odhod iz omenjenih Pekovih tovarn. Kasneje pa so zaprli še 60 Pekovih trgovin po vsej Sloveniji.

Slovensko bojno letalo pripravljeno

Na letališču Brnik je slovenski minister za obrambo Jelko Kacin predstavil prvo slovensko bojno letalo Pilatus - PC-9. Ta dvosedežnik na turbinsko propellerski pogon z ustreznimi akrobatskimi zmožnostmi bo opremljen za vojna dejstva.

Peterle še naprej podpredsednik EUCD

Lojze Peterle, predsednik Slovenskih krščanskih demokratov je bil ponovno izvoljen za podpredsednika Evropskih krščanskih demokratov. Predsednik je ostal Wim Van Velzen.

ZR Jugoslavija kupovala na sekundarnem trgu dolgove Slovenije in Hrvaške

V Beogradu so objavili knjigo Ekonomija destrukcije, avtorja profesorja Ekonomske fakultete v Beogradu Mladjan Dinjkica. V knjigi opisuje, kako je ZR Jugoslavija odkupovala dolgove Slovenije in Hrvaške v letih 1992 in 1993, v nakup je vložila 530 milijonov dolarjev v gotovini, ker je v tistem trenutku cena tega dolga znašala 35 odstotkov celotne vrednosti. Jugoslavija je računala, da bo na ta način od Slovenije in Hrvaške dobila okoli 1,5 milijarde dolarjev.

Ko so v Sloveniji spoznali kakšna nevarnost jim grozi, so se mrzlično angažirali, da bi se rešili vseh morebitnih obveznosti do ZRJ.

Pregledali grobišča

Preiskovalna komisija državnega zbora o razisovanju povojnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih tovrstnih nepravilnosti je opravila ogled dveh grobišč povojno pobitih oseb pri Brežicah in Kostanjevici.

Skupno urjenje ameriških marincev in slovenske vojske

V okviru programa Mill to Mill poteka od 18. do 21. oktobra skupno urjenje ameriških marincev in slovenskih vojakov, podčastnikov in častnikov. Gostitelj 53 pripadnikov ameriških marincev je 3. Pokrajinsko poveljstvo slovenske vojske Kranj.

Slovensko-hrvaški protokol o sodelovanju pri izobraževanju

Hrvaška in slovenska vlada sta podpisali protokol o sodelovanju na področju izobraževanja za šolsko leto 96/97 in 97/98 vse od osnovnih šol do univerze. Tako na rednih diplomskih študijah slovenski študentje ne bodo plačali šolnine na Hrvaškem in obratno. Dogovorili so se tudi, da bosta obe državi podpirali učenje materinega jezika in kulture hrvaške narodnosti v Sloveniji in slovenske na Hrvaškem.

Bruselj: Če smo bili bratje, denarnice nam niso bile sestre

V znamenju tega srbskega pregovora se je 16. oktobra končal dvodnevni sestanek predstavnikov vseh petih držav, ki so nastale iz SFRJ. Naslednji krog pogajanj bo sredi novembra. Na sedanjem sestanku se niso mogli sporazumeti kaj je bila državna lastnina bivše SFRJ in ali bi bilo potrebno vanjo vključiti tudi takoimenovano družbeno lastnino, pri čemer vztraja Beograd. Beograd sodi, da je bila lastnina v bivši SFRJ sicer družbena, v resnici pa je bila državna lastnina. Sporen je tudi datum začetka lastnine bivše SFRJ ali je to leto 1918 ali 1945 ali 1991.

Državni svet zaskrbljen zaradi napada na svetnika Poldeta Bibiča

Državni svet je prizadet ob kriminalnem napadu na svojega člana Poldeta Bibiča, sicer znanega slovenskega umetnika in dramskega igralca. Od varnostnih organov so zahtevali, da opravijo temeljito preiskavo napada, saj gre za vprašanje varnosti političnih osebnosti, med ljudmi pa narašča tudi zaskrbljenost zaradi vse pogostejših kriminalnih dejanj v tadjnih tednih.

Prejeli smo za objavo

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

Konferenca za R Slovenijo

Sporočilo sredstvom javnega obveščanja

Obveščamo vas, da smo 11. 10. 1996 ponovno naslovili pismo ministru za okolje in prostor in vas seznanjamo z njegovo vsebino.

V našem pismu z dne 12. junija 1996 smo ministru pisali, da nas je dovški župnik Urbanija obvestil, da je Ministrstvo za okolje in prostor prošnja za obnovitev križa na Škrlati zavrnilo. Pozvali in hkrati smo zahtevali, da v zvezi s ponovno postavitvijo križa na Škrlati ministrstvo takoj ukrepa in izda vsa potrebna dovoljenja, če so le ta sploh potrebna. Do danes na pismo nismo prejeli odgovora.

Zato s tem pismom najostreje protestiramo zoper ODLOČBO, ki jo je izdalo Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije Slovenskemu gornškemu klubu v Ljubljani z zahtevo, da se mora na Škrlati postavljen križ znova porušiti.

Ne moremo mimo dejstva, da so križ barbarsko zrušili komunisti leta 1954. Križ je leta 1934 postavil gorniški klub dr. Henrika Tume, zato je njegova vnovična postavitev zgolj obnova.

Italijani so postavili Križ na Mangartu, proti temu Ministrstvo ni imelo in nima pripomb. Tako je tudi prav. Prav tako nima pripomb na "na črno" postavljen napis na Sabotinu pri Novi Gorici NAŠ TITO, kjer ena sama črka zavzema gabarit 25 kvadratnih metrov površine. Ta napis potrjuje, da nam vladajo titoisti. Tudi prav. Toda naj volilci to vedo.

Ob vsem tem Konferenca za Slovenijo SSK opozarja vse Slovenke in Slovence, da ne smemo dovoliti ponovnega preštevavanja vernih in nevernih. Vprašajmo se s kakšnim namenom sedijo predstavniki oblasti pri mnogih mašnih daritvah medtem ko njihovi podaniki nadaljujejo s preganjanjem vsega kar simbolizira našo zgodovinsko preteklost, pripadnost katoliški veri.

Konferenca bo, če ne pride do preklica odločbe o rušitvi križa, o tem obvestila svetovno javnost.

Franci Feltrin
Glavni tajnik SSK - KRS

Danijel Starman I.r.
Predsednik SSK - KRS

Najstarejši še živeči olimpijec, Leon Štukelj bo novembra slavil 98. rojstni dan

Gospod Štukelj bo praznoval svoj 98. rojstni dan 12. novembra v krogu svoje družine. Takoj za tem bo ponovno odpotoval v ZDA. V Los Angeles ga je povabila tamkajšnja televizija, da bi obiskal olimpijski stadion, na katerem leta 1932 ni nastopil. Želite Leonu Štuklju poslati voščilo za rojstni dan? Tukaj je njegov naslov:

Leon Štukelj
Kersnikova 1,
2000 Maribor,
Slovenija

Leon Štukelj v svojem stanovanju v Mariboru
Foto: Stanka Gregorič

TEČAJNA LISTA slovenskih tolarjev (SIT)	z dne 18.10.1996	DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
		Avstralija	1	AUD	109.58
Avstrija	1	ATS	12.65	13.05	
Hrvaška	1	HRK	23.00	26.50	
Nemčija	1	DEM	90.20	91.50	
ZDA	1	USD	136.00	141.00	
Italija	100	ITL	8.90	9.25	

Slovenija v sliki in besedi

Ljubljana -

Ministrstvo za šolstvo in šport je založilo novi učbenik za pouk slovenskega jezika in kulture v tujini. To izredno kakovostno in potrebno delo je napisal Vladimir Donaj, ki tudi sam poučuje slovenske šolarje v Švici.

Ljubljana -

Podjetje za poslovna darila Eurotrade je ob strokovni pomoči dr. Janeza Bogataja in slikarja Matjaža Schmidta založilo igralne karte za tarok. Posebnost tega založniškega podviga je v tem, da so na kartah upodobljeni motivi iz zgodovine slovenskega naroda. Tako so na primer kot kralji upodobljeni Samo, Matjaž, Herman II. Celjski in Rudolf Maister, kot dame pa Julija Primic, Lepa Vida, Hema Krška in Ivana Kobilica. Slovenski tarok so natisnili pri znamenitem dunajskem Piatniku.

Stoperc -

Haložani so se letos udeležili prvega srečanja rojakov iz Stoperc v občini Majšperk. Med njimi je bil tudi melbournški

Slovenec Maks Korže, ki je na srečanju izjavil: "Slovensko še znam, saj se v Avstraliji, kjer je moj drugi dom in kamor sem odšel leta 1962, Slovenci veliko družimo. Doma v Stopercah sem bil že večkrat, saj se v rodni dom zmeraj rad vračam. Tukaj so moji ljudje, moji prijatelji, in ker sem že upokojen, si lahko počitnice v Halozah privoščim za dalj časa."

Portorož -

Silva Horvat je uglednemu občinstvu v portoroškem hotelu Metropol predstavila svoje umetniške stvaritve, ki so si jih z občudovanjem ogledali številni obiskovalci.

TV Slovenija

Foto: Ciril Malnar

Soča, smaragd med rekami

V koprodukciji med Televizijo Slovenija, avstrijsko ORF in britanskim BBC nastaja 50-minutni film z naslovom Soča, smaragd med rekami. Namenjen je svetovnemu občinstvu, ki bo tako spoznalo lepote, mogočno gorovje, ki se dviga nad dolino Trente, ter živali, ki tam žive. Televizija Slovenija bo s to koprodukcijo predstavila svetu ne le Sočo in znamenito soško postrv, temveč tudi državo, sodobne poglede strokovnjakov na varstvo narave in navsezadnje tudi sebe.

Korenine slovenske lipe

Gre za niz 24 oddaj, razdeljenih v 4 serije – so doslej gotovo eden najpomembnejših projektov slovenskega programa kopskega TV centra. Niz, posnet poleti 1993, je pomenil velik napredek v produkciji slovenskega programa. Oddaje so plod strokovnega sodelovanja osrednjeslovenskih in zamejskih poznavalcev posameznih področij. K njihovem nastajanju je bila pritegnjena dolga vrsta Slovencev od Rezije do Trsta, izvršna produkcija pa je bila zaupana zunanjim izvajalskim skupinam. Serije Pesmice in pravljice, Pretakanja, Romanja in Spoznanja se vsaka s svojega zornega kota poglobljajo v način življenja Slovencev med Rezijo in Trstom, v njihov duhovni svet ter v kulturo in umetniško dediščino tega slovenskega dela nacionalnega ozemlja.

Made in Slovenia

Poslovno-finančna oddaja Made in Slovenia je po novi programski shemi na sporedu TV Slovenija vsako prvo sredo v mesecu na drugem programu. Prav zdaj oktobra praznuje majhen jubilej, saj je na programu že peto leto in v tem času si je pridobila velik krog gledalcev, ki jih zanimajo aktualna gibanja in novosti iz poslovno-finančnega sveta. Oddaja ni samo informativna in bogato ilustrirana s sodobnimi grafičnimi ponazoritvami aktualnih gibanj na borzah vrednostnih papirjev, surovin, navzkrižnih tečajev valut, ampak njeni sodelavci analitiki tudi nazorno pojasnjujejo dogodke, ki vplivajo na oblikovanje cene denarja. Snovalci oddaje Made in Slovenia skrbijo tudi za načrtno spremljanje dosežkov malih in velikih podjetnikov ter inovatorjev, ki so uspešni doma in na tujem.

Izseljenski svet za Slovence po svetu
organizira

Likovno razstavo umetnikov iz Slovenije Veronike Rakuš in Marjana Miklavca

Slovensko društvo Melbourne sobota, 9. novembra ob 15 uri
Slovensko primorsko socialno društvo Jadran Melbourne,
nedelja, 17. novembra

Izseljenski svet za Slovence po svetu je letos organiziral veliko razstavo v Sloveniji, Avstriji in Italiji pod naslovom "Most – Bridge". Razstava je bila povsod zelo uspešna. Organizator si je želel, da bi prišlo še do boljše izmenjave umetniških del med Slovenijo in Avstralijo in rezultat takih želja je likovna razstava dveh uspešnih slovenskih umetnikov Veronike Rakuš in Marjana Miklavca. Tako se bosta predstavila slovenskemu melbournškemu občinstvu v soboto, 9. novembra v SDM in v nedeljo, 17. novembra v Jadranu. V soboto bo v SDM na razstavi zapel tudi Tržaški oktet. Razstavo bodo potem preselili v Sydney, kjer naj bi bila postavljena v Slovenskem društvu Sydney v soboto, 23. novembra. Za razstavo sta odgovorna Ivo Leber in Kojze Košorok.

Turneja tržaškega okteta v Avstraliji

Program nastopov:

- petek, 8. novembra, ob 19.00 uri koncert v cerkvi Sv. Ignacija v Richmondu
- sobota, 9. novembra, ob 19.00 uri gostovanje v prostorih Istrskega avstralskega kluba ISTRa, 1 Cooper Str. Cambelfield
- nedelja, 10. novembra, ob 10.00 uri sveta maša, po maši koncert v dvorani cerkvenega središča v Kew, popoldan ob 15.00 uri obletnica obstoja društva, koncert v prostorih Športnega društva Veseli lovci, 5 Willis Str. St. Albans
- četrtek, 14. novembra, koncert Organizacije Združenih narodov v župnijski cerkvi v Milduri (organizira Jožica Gerden) ob 20.00 uri
- petek, 15. novembra, koncert v Slovenskem društvu Adelaide ob 20.00 uri
- sobota, 16. novembra, koncert v katedrali v Adelaidi ob 18.45
- nedelja, 17. novembra, petje pri maši, koncert po maši v slovenski cerkvi Hindmarsh
- nedelja 17. novembra, ob 19.00 uri koncert v Berry-ju ob 19.00 uri
- ponedeljek, 18. novembra, koncert v Slovenskem društvu Albury ob 19.00 uri
- torek, 19. novembra, koncert v katedrali St. Christopher v Canberri ob 20.00 uri
- sreda, 20. novembra, koncert v Slovenskem društvu v Phillipsu ob 20.00 uri
- četrtek, 21. novembra, koncert na Gold Coastu (s. Heart) ob 19.30
- petek, 22. novembra, koncert v Slovenskem društvu Planinka ob 19.00 uri
- sobota, 23. novembra, koncert v Slovenskem društvu Sydney ob 20.00
- nedelja, 24. novembra, petje pri maši v Merrylandsu, po maši koncert, ob 16.00 uri koncert pri Slovenskem društvu Triglav

Mladinski koncert "Korajža velja"

V organizaciji slovenskih verskih središč
Melbourne, 6. oktober 1996

Na izredno uspešnem koncertu, ki je bil letos v dvorani Slovenskega društva Planica, so nastopali:

Otroški zborček Slovenskega društva Melbourne, folklorna skupina Slovenskega društva Sydney "Zakladi Slovenije", Cerkevni pešani pevski zbor Sv. Rafaela Merrylands Sydney, "Prvi rej"-folklorna skupina Slovenskega avstralskega društva Canberra, Slovenska mladinska folklorna skupina SYG Melbourne in drugi

posamezniki, ki so peli in igrali na razne inštrumente.

Na fotografiji voditelja koncerta Barbara Brožič in Marko Matjašič

Foto: Jože Košorok

TISKOVNI SKLAD

za Glas Slovenije

\$ 5.00 V. Ovjah; \$ 10.00 Slovensko društvo Canberra,
Marija Belavic, Tomaž Možina, Lojze Kosorok, Eugene Braidot;
\$ 20.00 I.D. Debeljak; \$ 30.00 V.J.

Hvala!

KONZULAT AVSTRALIJE

Častni konzul Viktor Baraga

Trg Republike 3/ XII

Ljubljana 1000

SLOVENIJA

Telefon: + 61 / 125 4252

Fax: + 61 / 126 4721

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE

AVSTRALIJA (NSW in VIC)

Častni konzul Alfred Brežnik

Obisk urada izključno po dogovoru

(By appointment only)

Tel.: (02) 314 5116

Fax: (02) 399 6246

Poštni naslov:

P.O. Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE

NOVA ZELANDIJA

Častni konzul Dušan Lajovic

Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt

(Wellington) Tel.: (04) 567 0027;

fax: (04) 567 0024

P.n. P.O. Box 30247 Lower Hut NZ

Poštni naslov v Avstraliji:

P.O. Box 5 Smithfield NSW 2164

Tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

Memento

ANTON TRSTENJAK (1906 – 1996)

Umrl je mož mnogih doktoratov, mnogih profesorur, mnogih titul, mnogih knjig in enega Boga. Vse si je zaslužil.

V časih se je itak zdelo, da v Sloveniji pišejo knjige le trije ljudje: Taras Kermauner, Pavle Zidar in Anton Trstenjak, dopisni član SAZU od l. 1979, redni pa od l. 1983. Nekaj časa se je itak zdelo, da jih piše le on. Goltal jih je in jih potem očitno v isti maniri - tudi pisal, pisal in pisal. "Viri", "uporabljena literatura", "bibliografije" in "imenska kazala" v njegovih knjigah so Internet pred Internetom. Njegove knjige so Internet v platnicah. Na tisoče in tisoče in tisoče strani: opus. Moral je biti mašina. Ni bil kaj prida kompetitiven, ker se je očitno zadovoljil s tem, da tekmuje s samim sabo. Ironično, v svojih knjigah ni počel drugega, kot manično svaril pred mašinami, ki da so človeka zaslužnjile. "Blagoslov stroja se nam sprevrča v preklestvo." Ne bi mu bilo všeč, toda tudi knjige imajo očitno čipe. Ko se je človek priključil na knjige, je moralo biti isto kot tedaj, ko se je priključil na računalnik. Strani sicer ni obračal z daljincem ali pa miško, toda galerija je bila virtualna. Navsezadnje, si človeka, ki je kariero začel v dvajsetih, predstavljate za računalnikom? O, si: Anton Trstenjak je šel v svoji pisateljski karieri skozi vse tehnološke faze - začel je z gosjim peresom, končal pa na računalniku. Bil je dihur, ki noč in dan žre knjige - kot Matija Čop, le da je potem vse vrgel tudi na papir. In ni ponovil Čopove napake: naučil se je plavati in priplaval do konca. Impresivno, veličastno, nezadržno.

Mašina, ki je svarila pred mašinami. Poetično? Si ga predstavljate kot pisca sci-fi romanov? Jaz vsekakor: računalniki zavzamejo svet in zaslužnjijo človeštvo, toda vojno izgubijo, ker so farbenblind. Ja, gotovo bi bile ključ barve. Trstenjak je bil namreč velik ekspert za barve. Človek in barve. Psihologija barv. Vloga barv v delovnih prostorih. Barve in prostor v šoli. Šoferjeve reakcije na barve semaforja. Kot ekspert za funkcionalnost barv je sodeloval pri firmah Lek, Krka, RTV Ljubljana in Valjaonica hakra iz Titovega Užica. In Bog ti pomagaj, če si mu dal avtoogram: videl je skozte. Le zakaj ne, ko pa je bil tudi velik ekspert za grafologijo, vsled česar so ga pogosto angažirali kot zapriseženega sodnega izvedenca za pisavo. Grafologija je bila njegovih rokah lucidno psihodiagnostično sredstvo.

L. 1929 je doktoriral iz filozofije, l. 1933 iz teologije, na začetku štiridesetih, ko je Slovenija gostila Italijane, pa je njega gostila Italija: v Milanu se je pri A. Gemelliju specializiral iz eksperimentalne psihologije. Njegovi največji bestsellerji - *Med ljudmi*, *Pota do človeka*, *Človek v ravnotežju*, *Človek v stiski*, *Če bi še enkrat živel*, *Hoja za človekom* - so bili prvaki popularne svetovne psihologije. Za ljudi v stresnih situacijah. Za ljudi, ki so v krizi. Za ljudi, ki so v menopavzi. Za ljudi, ki so ob službo. Za lo-

čence. Za ločenke. Za ljudi, ki se bojijo velikih dejanj. Za ljudi, ki se bojijo malih dejanj. Za ljudi, ki jih tare negotovost, nesreča, bolezen, stiska, živčni zlom, vest. Za ljudi, ki jih spolna stiska vodi v samotna dejanja. Za ljudi, ki se bojijo umobolnice. Ti svetovni bestsellerji so izhajali v petdesetih in šestdesetih. Ne preseščeta, da se dandanes mnogim ljudem, ki so padli na cesto, v stisko, pod stres in v menopavzo, spet zdijo napeto branje.

Kot vsi filozofi, ki mislijo, da ima svet center in smisel, je bil tudi Trstenjak sistemotvoren. Gradil je sistem, filozofski Internet. In kot vsi sistematiki, ki hočejo vse stavke izreči do konca, je bralec vedno pustil občutek, da vsega ni mogoče izreči.

Recimo, v knjigi *Skozi prizmo besede* (1989), monografiji o jeziku:

"Navadno se ljudje sprašujejo, zakaj opice ne govorijo, ko imajo vendarle lokumotorične organe dovolj razvite. Dolgo so na to dajali različne odgovore, toda noben ni vseh docela zadovoljeval. Pa je prišel pred leti za Kellogom znan komparativni psiholog in dal presenetljivo preprost odgovor: 'Opica ne spregovori, ker nima kaj povedati.' Tako Nobelov nagrajenec Konrad Lorenz. Temu osupljivemu odgovoru doslej še nihče ni ugovarjal. Težko, da bi mu sploh še kdo kasneje."

Lahko si le rečemo: kako lepo bi bilo, če bi natančno v tem trenutku v svoj sistem pritegnil tudi Ferdinanda de Saussura, najbolj vplivnega lingvистa tega stoletja.

Ali pa recimo, v knjigi *Problemi psihologije* (1976):

"Še bolj ko pri jedi je človek pri pitju odvisen tudi od pručenihih potreb in socialnih motivov. Civiliziran človek se je navadil, da redno ob jedi tudi pije in obratno. Zvečine gre vse to onstran fizioloških potreb. Zahodni človek redno preveč je in pije. O gospodinjah je znano, da jedo več, če

so same doma in jih je 'strah', kakor da z jedjo, pravzaprav s pijačo (kavo!) odvajajo svoje misli drugam in tako preganjajo strah in tudi - samoto, se pravi dolgčas."

Lahko si le rečemo: kako lepo bi bilo, če bi natančno v tem trenutku v svoj sistem pritegnil tudi seks, najbolj vplivno človeško prakso tega stoletja.

Ali pa recimo, v knjigi *Oris sodobne psihologije* (1974):

"Po metodi prostih asociacij so preizkušali na 100 študentih kot dražljaje imena *Coca Cola*, *Pepsi Cola* in *Dixie Cola*, z navodilom, da napišejo prvo besedo, ki se jim ob teh imenih asociira. Izid: najpogostneje se jim je pridružila beseda 'piti', in sicer pri *Pepsi Cola* 40-krat, pri *Coca Cola* 32-krat in pri *Dixie-Cola* 11-krat. To je tem zanimiveje, če pomislimo, da ima *Coca Cola* pri oglasih krilatico: 'Žeja ne pozna letnega časa', in vendar se je tu beseda 'žeja' asociirala samo pri dveh osebah."

Lahko si le rečemo: kako lepo bi bilo, če bi natančno v tem trenutku v svoj sistem pritegnil tudi pop, najbolj vplivno smet tega stoletja.

Ali pa recimo, v knjigi *Človek - bitje prihodnosti* (1985):

"Vse to kar priganja vsakogar, ki se ukvarja s humanističnimi vedami, da bi se vsaj ob koncu svojih prizadevanj vendarle dokopal približno do njegove podobe. V dobi, ko je umetnost s tehniko portretiranja in upodabljanja človekovega obličja dosegla že zavirljivo popolnost, bi pričakovali in obenem želeli, da bi podobno jasnost dosegli tudi v razkrivanju človekove notranje podobe, se pravi njegovega bistva, njegovih kulturnih in duhovnih dimenzij, ki jih zavzema v svetu. Dostojevski ob tem takole modruje: 'Mravlja pozna podobo svojega mravljišča, čebela podobo svojega panya, ne poznajo svoje podobe na človeški način, marveč na svoj. Več pa ne potrebujejo. Samo človek ne pozna svoje podobe.'"

Lahko si le rečemo: kako lepo bi bilo, če bi natančno v tem trenutku v svoj sistem pritegnil tudi film, najbolj vplivno umetnost tega stoletja. A drži, če hočeš sistem, ne smeš izreči vsega.

Sploh pa, iskreno rečeno, filmov ni maral. Zanj so bili le kratkotrajni hudourniki, ki prinašajo podobice zvezdnic, s katerimi potem barantajo cicibančki. Kot je sam rekel v spisu *Cicibančki s filmskimi zvezdicami* (*Človek v stiski*, 1960), bi Freud ostro nastopil proti takim podobicam: ker bi v tem videl poseganje v nemoten razvoj spolnega nagona pri otroku.

Anton Trstenjak je umrl - zvezdnik. Kot je rekel sam: "Smrt je dvorezna." Ali pa kot je rekel Paul Bourget, ki ga je zelo rad citiral: "Vem, da bom umrl, a ne verjamem."

Naj torej živi!

Mladina

Marcel Štefančič, jr.

euro international pty.ltd

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products,
metals, machinery, sporting equipment,
food products and variety of other products

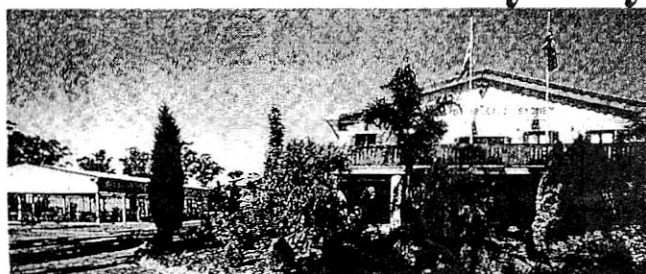
SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 9671 5999
Fax: (02) 9621 3213

Slovensko društvo Sydney

Vabimo vas na

piknik

V nedeljo, 27. oktobra 1996

Igra popularni

(Šernekov) ansambel

Psycho Zydeco

2/10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164

Telefon: (02) 9756 1658

Fax: (02) 9756 1447

AWARD *Quality Garages*
GARAGES & SHEDS *at affordable prices!*
6 Hargraves Place Wetherill Park 2164

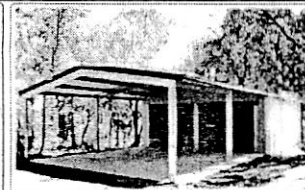
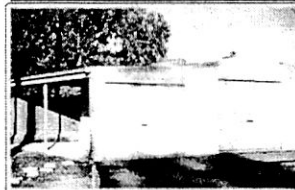
Strength!

"we know AWARD buildings undergo rigorous testing"
*Neil Reece, Sales Manager
AWARD Garages Sydney

Quality!

Phone: (02) 9756 1331 Fax: (02) 9756 1323

B.S.C.L/No.61904

Pater Valerijan Jenko v Sloveniji

100. obletnica mame Katarine Jenko

Nekaj dni pred odhodom v Slovenijo sem obiskala patra Valerijana Jenka v Slovenskem verskem središču Merrylands v Sydneyu. Globoko ginjen mi je pripovedoval o svoji mami Katarini, ki bo prav 10. novembra letos praznovala svoj 100. rojstni dan. V mislih je bil že na poti v Ljubljano, v Šiško, kjer živi mama in kjer ga bodo dočakali bratje in sestre. Pet jih je še živih.

Mama Katarina je bila poročena z Jernejem Jenkom, ki si je še pred poroko prislužil nekaj denarja v ameriških rudnikih in potem kupil hišico v Šiški. Bil je postrežek in je umrl leta 1970. Katarina in Jernej sta bila po rodu z Gorenjskih Mavčič.

Pater Valerijan bo v Sloveniji pet tednov, nazaj pride 18. novembra. V tem času ga bo nadomeščal pater Boris Markež, sicer samostanski predstojnik - gvardian v mariborski Frančiškanski cerkvi, ki se je pred prihodom v Sydney mudil v New Yorku. Prisostvoval je svečanosti 80. obletnice cerkve Sv. Cirila in Metoda.

Pater Valerijan je posvetil svoji mami, ob njeni visoki življenski obletnici, nekaj besed v zadnji številki Rafaela. Med drugim je zapisal: Mislim, da je že nekako dve leti, ko mi je mama pisala zadnje vrstice, in takrat se je že poslovila od mene. Takole se glase njene besede, ki jih je napisala s skrajnimi močmi svojega duha in roke: "Dragi sin, oprosti, da ti ne morem več pisati, ker so me vse moči zapustile. Moli zame, saj drugega ne potrebujem. Zbogom! Tvoja mama."

... Od tedaj ima le redke dneve, da omenja dogodke iz davnega, preteklega življenja, ko smo bili otroci še majhni. Celo njena nekdanja največja bolečina, ko je izgubila sina, ki je bil domobranec, in ki ga je dolga leta objokovala, je zbrisana iz njenega spomina ...

... Živo se spominjam tudi tistega dne, ko sem se poslavljaj od doma na poti v noviciat v Novo mesto. Sedemnajstletnemu fantu ni bilo lahko slovo od domačih,

posebej od mame. Ko sem stopil k njej in ji podal roko v slovo, so naju oba obile solze in beseda slovesa mi je obtičala v grlu

...Pater Valerijan je med vojno z begunci odšel v Avstrijo, študij je večkrat moral prekiniti zaradi tuberkuloze, sledil je odhod v Italijo, nato v Ameriko ... Po šestnajstih letih se je spet srečal z mamo, atom in dvema sestrama. Pove mi še eno zanimivost: "Takrat mi je mama razodela skrivnost - namreč, ko sem bil star komaj nekaj tednov, sem bil zelo bolan in se je bala za moje življenje. Molila je zame in me objubila Materi Božji, če ozdravim, naj bom duhovnik. Prej mi tega ni hotela povedati, da ne bi vplivala na mojo odločitev ..."
S.G.

PRONTO

SMALLGOODS & BUTCHERY

7 QUEST AVENUE CARRAMAR NSW 2163

TELEPHONE: (02) 9728 1717

FAX: (02) 9724 0590

Vse za domačo slovensko kuhinjo

SVEŽE MESO
SUHOMESNATI PROIZVODI
OCVIRKI
DOMAČE KLOBASE:
KLANJSKE
KRVAVICE
HRENOVKE

MINERALNA VODA RADENSKA
PODRAVKINI IZDELKI

Se priporočamo
7 dni v tednu

Spregovoril: GLAS SLOVENIJE

KAM SO ŠLI VSI?

IMO ENA STVAR JE ZA OTROKA HUJŠA OD TE, DA SE ZNAJDE V BOLNICI DA NI BOLNICE, V KATERI BI OB DOBRI NEGI OZDRAVEL IN SE VRNIL DOMOV. VERJAMEMO, DA JE PRAV MED VAMI VEČINA TAKIH, KI BOSTE DALI SVOJ PRIDRUG ZA ZGRADNICO NOVE, SODOBNE SLOVENSKE PEDIATRIČNE KLINIKE IN SI PRIDRUŽILI ŽUTO MIŠKINJE DEJANJ, KI SO TO ŽELI ŠE PODO STORITI. DENARILNORO NAKAZITE NA ŽIRO RAKUN 5111511111 ZA ZGRADNICO NOVE PEDIATRIČNE KLINIKE 50101-654-1037. Danes je pravi dan, da to naredite

NOVA ZGRADNICA NOVE PEDIATRIČNE KLINIKE
Ljubljana, avstrijski 1000 1000
www.mobilnet.si

mobitel
SLOVENSKA TELEKOMUNIKACIJSKA AGENCIJA

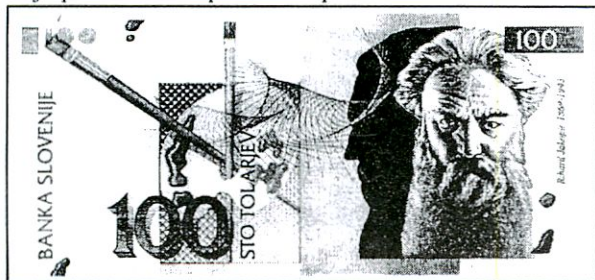
OB PETI OBLETNICI SLOVENSKE DRŽAVE USTVARJALI SO SLOVENSKO ZGODOVINO

Po tisoč letih nemškega gospostva in po 73 letih življenja v Jugoslaviji je 25. junija 1991 slovenska skupščina razglasila novo neodvisno in samostojno evropsko državo – **REPUBLIKO SLOVENIJO**. Ta dan so pozneje razglasili za državni praznik – dan državnosti. Pet let za tem so dan državnosti slavili po vsej Sloveniji, slavili pa smo ga tudi Slovenci po svetu. V Avstraliji Veleposlaništvo RS v Canberri, častni konzul RS Alfred Brežnik je v Sydneyu ponovno, tako kot vsako leto doslej, pripravil slovesnost za konzularni zbor, praznik so obeležile številne slovenske organizacije, društva, mediji in verska središča. Slovenska zgodovina pa se ni ustvarjala le nekaj zadnjih pet let, ustvarjali so jo (po Delu) številni Slovenci. Glas Slovenije bo v nadaljevanjih predstavil znamenite slovenske osebnosti od kralja Sama (623 – 658) do današnjih dni.

Valentin Vodnik
(1758 – 1819)

Vodnik, pesnik, časnikar, jezikoslovec, frančiškan, je s svojimi pesmimi budil narodnostno in domovinsko zavest takratnega slovenskega kmeta, obrtnika in meščana, predvsem z Zadovoljnim Kranjcem in Dramilom mojim rojakom. V odi Ilirija oživljena pa slavi Napoleona, češ da ima zasluge za prebujanje slovenskega duha in jezika v Ilirskih provincah. Ilirija naj bi postala važen člen v evropski skupnosti narodov. Vodnik se je zavedal politične pomembnosti slovenskih krajev, ki ležijo med vzhodom in zahodom. V prebujanju Ilirije je videl znamenje za prepород vsega slovenskega rodu. Vendar pa se v tej pesmi ni ujema s svojimi pravnimi trditvami o naselitvi Slovencev, sedaj je trdil, da smo potomci Ilirov. Po štirih letih francoske oblasti, ki je pomenila napredek na kulturnem področju, ker so na osnovnih šolah in gimnazijah prvič poučevali v slovenščini, so Ilirske province spet prišle pod Avstrijo in svoboščin je bilo konec. Vodnik kot občudovalec Napoleona je ostal brez službe. Bil je prvi slovenski izobraženec, ki si je prizadeval za vsestranski kulturni in socialni napredek svojega ljudstva. Preporodni pomen njegovih pesmi je ogromen, to je bila prva slovenska zbirka posvetnih pesmi, dokazoval je, da se da v slovenščini umetniško oblikovati. Med njegovimi razpravami je najvažnejša Povedanje od slovenskega jezika, v kateri razpravlja o razširjenosti Slovanov, njihovi zgodovini, pomenu, to je prvi narodno prebudni spis v slovenščini.

Canberra 1991-
Pok. Marjan
Kovač,
predsednik
Avstralske
slovenske
konference, z
avstralskim
prvim ministrom
Bobom Hawkom

Melbourne
1991-
Stanka
Gregorič,
organizacijska
tajnica
Avstralske
slovenske
konference
v pogovoru z
Janezom
Janšo

Morda še niste slišali za njih ...

Alešovec Jakob
(1842, Skaručna – 1901, Ljubljana), pripovednik, dramatik in satirik. Izdajal je satirični list Brecelj (1869 - 85).

Beranič Davorin
(1879, Cirkovce na ptujskem polju – 1923, Ptuj) filolog in glasbeni zgodovinar.

Berneker Franc
(1874, Gradišče pri Slovenj Gradcu – 1932, Ljubljana), kipar (popsrje Otona Župančiča, Trubar).

Bezenšek Anton
(1854, Bukovje, sedaj Brezenskovo Bukovje pri Celju – 1915, Sofija), stenograf, publicist in prevajalec. Veliko je prispeval za stike med Slovenci in Bolgari.

Bleiweis Janez
(1808, Kranj – 1881, Ljubljana), politik, pisec, veterinarski in medicinski strokovnjak. Bil je urednik Novic, politično zelo dejaven in osrednja osebnost staroslovencev.

Bleiweis-Trsteniški Karel
(1834, Dunaj – 1909, Ljubljana), zdravnik, pionir slovenske psihiatrije.

Bonač Ivan
(1846, Ljubljana – 1920, Ljubljana), knjigovez, tovarnar, založnik. Posegal je v politično življenje in podpiral narodnopravno delo.
/Iz knjige Naprej zastave slave/

Peta obletnica slovenskega tolarja

8. oktobra, pred petimi leti je Slovenija uvedla lastno valuto in se poslovila od jugoslovanskega dinarja in njegove mesečne stopnje inflacije. Lani 1. septembra je bil slovenski tolar razglašen za konvertibilno valuto, s tem je nastopilo obdobje svobodnega načina menjave tolarja za druge valute in neobremenjenega poslovanja.

Po valovih SBS radia

Pogovor z Ivanom Kobalom o njegovi novi knjigi **THE SNOWY – CRADLE OF A NEW AUSTRALIA**

Gospod Kobal, Slovenci vas poznajo kot pesnika in pisatelja, avtorja knjige MEN WHO BUILT THE SNOWY ali MOŽJE S SNOWYJA v slovenski izdaji. Zdaj smo izvedeli, da imate pripravljeno za tisk novo knjigo o Snowyju, ki bo imela naslov THE SNOWY – CRADLE OF A NEW AUSTRALIA. Ali nam lahko kaj poveste o tej novi knjigi?

Prav rad govorim o načrtu Snežnih gora, tudi o sebi in mojih knjigah rad povem, a da se razumemo, nisem ne pesnik, ne pisatelj v navadnem pomenu besede; rekel bi le, da sem vajenec, ki rad piše in poje od veselja in dobre volje. V pojasnilo lahko povem, da knjiga MEN WHO BUILT THE SNOWY, druga izdaja, ni več nikjer v zalogi. Nekaj časa sem obljubljal tretjo izdajo z istim naslovom, ko sem pa začel resno pripravljati rokopis in beležiti stvari, ki naj bi se knjigi še dodale, sem spoznal, da imam pred sabo širše zgodovinsko delo, ki bo povsem nova zgodovinska knjiga, boljše ilustrirana z bogato dokumentacijo in mnogimi slikami. Tako je prišlo tudi do novega naslova THE SNOWY – CRADLE OF A NEW AUSTRALIA.

Zakaj tak naslov?

Multikultura v Avstraliji se je začela na Snowyju, kjer so se znašli in skupaj delali fantje in moške skoraj vseh evropskih narodnosti, od Ukrajincev do Makedoncev, od Poljakov do Italijanov, od Estoncev do Maltežanov, od Nemcev do Ircev, od Norvežanov do Slovencev. Med njimi je bil le majhen odstotek starih Avstralcev, Britancev, Američanov in tu pa tam kak Azijec. Vsaka narodnost je prinesla nekaj svojega, tako da se je sčasoma izoblikovala prava multikulturna družba, ko v Avstraliji ni bilo še govora o multikulturi, pač pa mnogo propagande o potrebi asimilacije novih Avstralcev.

Na Snowyju sta se asimilacija in multikultura praktično spojila tako, da je vpliv evropskih priseljencev premagal predsodke britanske superiornosti in praktično ustvaril novo avstralsko, manj britansko družbo. To je dokazano v novi knjigi in upravičuje ta naslov THE SNOWY – CRADLE OF A NEW AUSTRALIA.

Kakšno vlogo so po vašem mnenju igrali Slovenci v tem procesu asimilacije in multikulture?

Slovencev nas je bilo sorazmerno malo, če se primerjamo z drugimi, vendar smo se pokazali kot pomemben del družbe, ki je pustila viden pečat tudi na Snowyju. Lahko s ponosom rečemo, da je v knjigah o načrtu Snežnih gora pisano več o Slovencih kot o katerikoli drugi evropski narodnosti. To pa zato, ker so avtorji drugih knjig profesionalni pisatelji in niso nikdar delali na Snowyju. Zato so po vrsti prebrali mojo knjigo in prišli k meni iskati originalne informacije. Moj dnevnik, so mi rekli, je edina izvorna dokumentacija, pisana dnevno od navadnega delavca, ki je delal na Snowyju in opisoval svoje izkušnje.

S kakšnim ciljem ste to novo knjigo pripravili, in kaj želite da ta knjiga doseže?

Že prvo knjigo, MEN WHO BUILT THE SNOWY, sem pisal z željo, da bi nekaj ostalo od naših spominov za naše vnuke in pravnike, kakor tudi na splošno za avstralsko zgodovino. Z novo knjigo, THE SNOWY – CRADLE OF A NEW AUSTRALIA, pa sem hotel še bolj odločno dokazati, da smo evropski priseljenci, posebno Slovenci, prinesli mnogo novega in dobrega v Avstralijo, rekel bi, začeli smo prenovo avstralske družbe.

Ali lahko omenite kak primer tega novega in dobrega prinesenega od priseljencev iz Evrope?

Seveda! Na Snowyju smo igrali nogomet po evropsko, balinali po furlansko in si priskrbeli domače vino in pršut, ko Avstralci na splošno teh stvari niso še poznali. Posebnost Slovencev pa je že tam bila zborovsko petje ob vsaki priložnosti.

V čem vaša nova knjiga nadomešča tretjo izdajo MEN WHO BUILT THE SNOWY in kako se razlikuje od prve in druge?

THE SNOWY – CRADLE OF A NEW AUSTRALIA bo vsebovala vse besedilo prejšnje knjige, z majhnimi popravki, a bo imela osem dodatnih poglavij ter mnogo, mnogo zgodovinskih slik. Imela bo eno posebno poglavje, ZGODOVINSKI POPRAVEK, ki bo v podrobnosti razčistil slučaj, ki je v knjigah opisan kot "slučaj šestih Jugoslovanov", "The Case of The Six Yugoslavs". Ni pa v knjigah povedano, da so ti bili vsi Slovenci. Resnica prihaja komaj zdaj na svetlo, po štiridesetih letih, ko so prizadeti še živi, razen enega, in bo mnoge presenetila.

Ali lahko poveste kaj več o tej zadevi?

Cela zgodba ni kratka in podrobnosti so vseskozi važne, ker je sodniška zadeva, zato je ne morem tukaj

razlagati. V par besedah lahko povem, da je leta 1957 in 58 po krivici sedelo v zaporu šest naših zaslužnih fantov samo zaradi posebnih okoliščin, ker so bili krivično obtoženi, nepravilno sojeni in se brez znanja angleščine niso znali braniti na sodišču.

Kje in kako ste dobili to dodatno gradivo za vašo knjigo?

To je zmeraj isti potek dogajanja. Kdor išče, najde, in čas marsikaj prinese. Pri prijateljih in znancih, ki so brali mojo prvo knjigo sem še dosti zanimivega izvedel, tudi zgodovinskih slik sem dobil še mnogo odkar razpravljam o Načrtu Snežnih gora. Tudi zdaj je še čas, če želi kdo pohiteti, da bo njegova slika šla v tisk.

Vse to je zanimivo. Kdaj predvidevate, da bo ta knjiga na razpolago našim ljudem?

To je odvisno od interesa sponzorjev in naročnikov, ki so že knjigo naročili in so pripravljene plačati naprej. Knjiga bo bogato ilustrirana, zato tisk ne bo poceni. Z moje strani bom skušal znižati ceno kolikor se bo le dalo, samo da plačam tiskarja. Kvaliteta in standard tiska mora ostati visok. Tako sem se odločil.

Kdo pa so vaši sponzorji, če smemo to izvedeti?

Ne morem reči da imam sponzorjev dovolj a vendar je zanimanje veliko. Na uradih Snowy Mountains Authority so mi preskrbeli poseben predgovor za knjigo in verjetno bodo naročili nekaj izvodov za svoje uslužbenke. Tako tudi nekaj avstralskih ustanov. Tudi v Sloveniji pričakujejo to knjigo.

Kako veste, da se tudi v Sloveniji zanimajo za vašo novo knjigo, ki bo izdana najprej v angleščini?

Bil sem presenečen med dopustom v Sloveniji, ko so me povabili na polurni intervju na TV Primorka v Novi Gorici, da bi kaj povedal o knjigi. Tednik Novi glas je uporabil celo tretjo stran za objavo podobnega intervjuja. Tudi pri mesečniku Mladika so hoteli izvedeti vse o knjigi. Mislim, da so to dovolj jasni znaki, da zanimanja ne manjka.

To so vse dobre novice. Ali želite še kaj povedati?

Na kratko bi rad povabil vse tiste, ki so kdaj delali na Snowyju, da se pripravijo na veliko srečanje in praznovanje 50-letnice Načrta Snežnih gora, ki bo v dobrih par letih. Pa zdravi in čili naj ostanejo, po zgledu našega starega heroja olimpijca Štuklja.

Pogovarjala se je Mariza Ličan

Prejeli smo za objavo

Koga bomo volili ?

Volitve v Republiki Sloveniji
10. november 1996

Mi in politika

O politiki ne maram slišati, politiko sovražim, nehaj s tvojo politiko, politika je zadnja stvar na svetu, beži stran s politiko ... še bi lahko naštevali podcenjevalne izraze rojakov o politiki. In vendar ...

Politika in politiki odločajo kakšne bodo plače, katera cesta se bo gradila, kako visoke bodo obresti, kdaj in kje bo nova šola, kako visoki bodo davki, kakšno zunanjo politiko bomo imeli, kdaj bomo dobili pokojnino, kakšno bo državno gospodarstvo, in še in še in še ...

Vse to nas mora prepričati, da so politika, politiki, njihovi nazori in dejanja izredno važni. Kako bomo politika ocenili in katerega bomo izvolili, tako bomo živeli. Usodo si kujemo sami. Kakšni smo, takšne politike bomo izbrali in takšne tudi zaslužimo. Kako jih pa naj zbiramo, če o njih nič ne vemo, če nam niso mar, če o politiki in politikih nočemo slišati? Le dobro poučen državljan lahko izbere pametnega in poštenega politika. Politika nam ne more biti hobi, politika je resna stvar, ki urejuje življenje. Ker se za politiko ne zanimamo, pogosto prevzamemo stroko ljudje brez značaja, ljudje, ki so jim lastne koristi važnejše kot koristi skupnosti, ljudje, ki jim ni težko menjati mnenje in so brez principov. Prav zaradi takšnih ljudi in zaradi naše brezbriznosti se politiko pogosto primerja z vlačugo. Vendar, politika naj bi bila v rokah poštenjakov, tako bi bila skrb za splošen narodni blagor, kot je stroko poimenoval dr. Evangelist Krek, eden prvih pomembnih politikov.

Pogosto se imamo za dobre Slovence, pravimo, da ljubimo domovino, naše rojake in vse kar je v zvezi s Slovenijo. Nismo se pa pripravljani pozanimati kdo vodi njihovo politiko, še manj smo pripravljani njihove politike zamenjati. Imajo naj se kakor hočejo, slišimo pogosto. Koliko rojakov sem že slišal, da ne bodo volili, ker jih politika v Sloveniji ne zanima.

Nedemokratične in nepoštenne sile v Sloveniji

Žal so v Sloveniji na delu sile, ki niso demokratične niti poštenne. Naj navedem nekaj stavkov, ki jih v tedniku Mag piše Spela Predan:

"Špricanje in trojke. Volilni štab stranke navadno sestavljajo tri skupine. Prva pripravlja kampanjo, druga pa opazuje vsako potezo nasprotnikov in se nanjo odzove, če je potrebno. Ima tudi nevhvaležno nalogo t.i. špricanja, polivanje nasprotnikov z gnojnico."

"V tretji skupini so opinion makerji, ki se selijo po gostilnah in ustvarjajo javno mnenje med gosti lokalov. Med njimi bodo pred letošnjimi volitvami verjetno zelo uspešne t.i. trojke, na katere se nanašajo levi tabori in jih sestavljajo kalsični upokojenci (nad 70 let), mladi upokojenci (nad 39 let) in civilna družba (n.p. ribiči in lovci). Imenujejo jih bataljoni, ki skrbijo za umazane igre. Poznavalci menijo, da javno mnenje ustvarja krog, ki ga interno priznavajo za opinion leaderje, to pa so šefi lovskih in ribiških družin ter Desusa (stranke upokojencev). Njihove najpogostejše teme pogovorov bodo tako plače posameznih politikov, njihovi privilegiji in seveda njihove ljubice, žene, razvajeni otroci, avtomobili, slaba družba in vse kar lahko škodi bodočemu (nasprotnemu) politiku.

Nasploh o strankah v Sloveniji

V prvi vrsti moramo stranke v Sloveniji ločiti v dve skupini: v komunističen blok in v pomladne stranke ali stranke slovenske pomladi. Te so nastale po padcu berlinskega zidu in so 1991 leta osamosvojile Slovenijo. Na

volitvah bo nastopalo kar 28 strank, med katerimi mnoge niso vredne omembe. Je pa še drug pojav, ki ga nekateri ostro kritizirajo. Komunisti kandidirajo ljudi, ki jih imenujejo padalce. S svojimi strankami zavajajo ljudi in kradejo glasove nasprotnim strankam. Takšno stranko je pred zadnjimi volitvami ustanovil Zmago Jelinčič s Slovensko narodno stranko (SNS). Zmerjal je komuniste, zagovarjal narodne interese, propagiral nastop proti južnjakom in oznanjal zaščito slovenskega naroda.

Prevaral je veliko ljudi, menda kar okrog 10 odstotkov. To je strankam slovenske pomladi vzelo veliko glasov in vsako možnost za zmago. Po volitvah je Jelinčič vedno nastopal skupaj s komunisti, napadal Cerkev in Hrvate ter hvalil Srbe. Na koncu je le bil razkrinkan in menda na letošnjih volitvah ne bo dobil niti 3 odstotke, tako, da bi prišel v parlament. Pravijo, da je takšnih majhnih strank še več in da se jih je pametno izogibati.

Levičarske ali pro-komunistične stranke

1. Za pregled strank naj najprej omenim vsem znane stare komuniste, ki so že nekajkrat menjali barvo in ime. Najprej so se prelevili v prenovitelje, zdaj pa se imenujejo **Združena lista socialdemokratov (ZLSD)**. Njihov vodja je Janez Kocijančič, njihov resnični vodja pa je menda kar Milan Kučan. Na en ali drug način imajo v lasti premoženje vse Slovenije, ki ga obvladajo s tako imenovano "udbomafijo". Imajo okrog 4 odstotke zelo zvestih članov in najvišje pokojnine.

2. Nasledniki ali podmladek komunistov so bivši skojevci, ki so zdaj združeni v **Liberalni demokraciji Slovenije (LDS)**. Tem bi lahko rekli "Yapis", saj živijo v pravem razkošju in vozijo najdražje avtomobile. To so sinovi komunistov, ki so se rodili z zlato žlico v ustih, se šolali v najboljših šolah v tujini in nasploh imeli odprta vsa vrata. Postali so direktorji tovarn, bank, hotelov in visoki vodje državnih organov. Tajno sodelujejo s komunisti in so po Markovičevem zakonu bivšim komunističnim predsednikom Jugoslavije, zase privatizirali vse slovensko premoženje. Njihov vodja je Janez Drnovšek, vsaj na zunaj, delno tudi Jožef Skočelj, v ozadju, po Slivnikovi knjigi "Kučanov klan" sodeč pa menda kar sam Kučan. Imajo največ podpore v Sloveniji, menda okrog 15 odstotkov glasov. V njihovih rokah pa so tudi vse firme za anketiranje (opinion pools), zato je težko dognati njihovo dejansko moč. Močni so tudi zato, ker so se jim pridružili nekateri člani Zelenih Slovenije in Demokratske stranke (kot n.p. Tancig in Rupel, Bavčar in še nekaj takih, ki jim je za oblast). Z njimi je LDS postala najmočnejša stranka, ki sestavlja vladno s Slovenskimi krščanskimi demokrati (SKD). ZLSD komunisti zadnjih nekaj mesecev niso več v vladi, vendar vedno v parlamentu glasujejo z LDS. Vlado podpirajo tudi Jelinčičevi poslanci, zato ne pade, čeravno LDS in SKD nimajo večine glasov.

3. Poprej sem že omenil **Slovensko nacionalno stranko (SNS)** z Zmagom Jelinčičem na čelu. Mislim, da so po zadnjih volitvah iz stranke izstopili štirje njegovi poslanci, ker jih je prevaral. Ustanovili so novo stranko Slovenske narodne desnice (SND). Jelinčičeva preteklost je zaznamovana s kriminalom in menda 14 sodnijskimi prekrškami. Ker je poslanec, je zaščiten in ga po zakonu ne smejo preganjati.

4. **Desus (DSU)** ali **Sivi panterji** je stranka upokojencev, ki niso rdeči samo znotraj, ampak tudi na zunaj, imajo pa nekaj več kot 2 odstotka. Najbolj vplivni upokojenci so bivši funkcionarji, ki ščitijo svoje, veliko previsoke pokojnine.

/nadaljevanje na 14. strani/

Stranke slovenske pomladi

1. *Slovenski krščanski demokrati (SKD)* so stranka kjer sem član. Njegov vodja je Lojze Peterle. Stranka ne deluje po smislu svojega imena in močno niha, trenutno ima le 6 odstotkov, čeprav je imela že 10 odstotkov glasov. Ker je v vladni koaliciji s komunisti in noče napraviti koalicije z drugimi strankami slovenske pomladi, je sumljiva.

Za SKD bi rad povedal še to: pred kratkim sem srečal rojaka, ki je trdil, da cerkev ne bi smela imeti stranke. Saj cerkev nima stranke. Cerkev ima duhovnike, vernike in uslužbence, nikdar pa to ni stranka. Če ima vpliv in trdimo, da ga ne bi smela imeti, potem lahko rečemo, da tudi neverni ne bi smeli imeti vpliva pa ga vendar imajo. SKD tvorijo laiki, to so ljudje katoliškega prepričanja, ki imajo ali pa tudi nimajo oficialne povezave s cerkvijo. Nepravilno bi bilo, če bi trdili, da kmetje, rokodelci, trgovci ali jehovci ne smejo imeti stranke. Kot jo imajo delavci, tako jo imajo tudi verniki, neverniki ali delodajalci.

2. *Slovenska ljudska stranka (SLS)*. Njen predsednik je Marjan Podobnik za katerega pravijo, da je precej nepredvidljiv. Stranka ima zdaj večji vpliv na slovenske volilce kot SKD, okrog 8 odstotkov. Razvila se je iz prvotne Kmečke zveze. Njen prvi voditelj je bil Ivan Oman, ki se s Podobnikom ni strinjal in je prestopil k SKD. Stranka je prevzela ime od predvojnega krščanske stranke, ki se je imenovala Slovenska ljudska stranka. Stranka predstavlja kmete in ima sicer velik vpliv na podeželju.

3. Iz dneva v dan večji vpliv si pridobiva na Slovenskem *Socialdemokratska stranka Slovenije (SDS)*, z Janezom Janšo na čelu in je zdaj druga najmočnejša stranka z nad 10 odstotkov glasov. Janez Janša ima še vedno vpliv, ki si ga je pridobil ob osvoboditvi Slovenije, je pa tudi sposoben, prijazen in značajan človek. Najprej je vodil stranko Jože Pučnik. Stranko primerjam z avstralsko Labour Party, le da javno nima skrajnih levicarjev. Stranka ni razcepljena na levo in desno, kot je to slučaj pri Labour Party, vendar se pri slovenskih strankah ne more vedeti kdo je podtaknjen. Komunisti so se prehitro želeli rešiti svoje preteklosti, zato se ne ve v katere stranke so se včlanili in če so se res spremenili. Po mnenju nekaterih imajo vse stranke podtaknjenih nekaj bivših komunistov ali vsaj simpatizerjev.

4. *Liberalne demokrate (LD)* vodi Vitomir Gros, ki je tudi župan v Kranju. Veliko ne vem o tej stranki, vendar daje Gros dober vtis. Stranka ni dobila dovolj glasov da bi prišla v parlament, ker jim je veliko volilcev odvzel Jelinčič.

V Sloveniji deluje seveda še nekaj manjših strank.

Zaključek

Opisal sem slovensko politično sceno in naj dodam še tole svoje mnenje. Stranke slovenske pomladi bi imele velik vpliv in uživale bi velik ugled, če bi se združile v koalicijo ter predložile svoj program. Odgovarjale bi mnogim Slovencem in bile bi skoraj nepremagljive. Koalicija po volitvah je prevara volilcev, ker stranke ponujajo program, ki je neizvedljiv, brez soglasja političnih partnerjev. Med strankami slovenske pomladi imajo najmanj smisla za koalicijo prav Slovenski krščanski demokrati (SKD). Ker se bojim, da bodo SKD po volitvah zopet šli v koalicijo s komunisti, ne bodo dobili mojega glasu. SLS se zdi neprimerna, ker njen vodja Marjan Podobnik kritizira komuniste in hvali partizanstvo, kar je protislovno. Tako mi med večjimi strankami preostanejo le še Socialdemokrati (SDS) s predsednikom Janezom Janšo, ki se zdi edino upanje za Slovenijo. Ime stranke me sicer ne privlači toda zanimivo bo kako bo Janez Janša obvladal svoje poslance v novem parlamentu, v katerem ima veliko možnost za sestavo nove vlade - zato bo dobil tudi moj glas!

Cvetko Falež, Canberra

Mnenja posameznih dopisovalcev niso nujno tudi mnenja upravnega odbora, uredništva ali občasnih sodelavcev Glasa Slovenije

Avstralija Konferenca Evropske unije o trgovini in investicijah Sodelovanje Slovenije

V Avstraliji je bil v začetku oktobra letos storjen pomemben korak v skupnem sodelovanju Slovenije z EU s povabilom na konferenco EU o trgovini in investicijah, ki je obiskala vsa glavna mesta avstralskih zveznih držav. Na konferencah sta sodelovala Aljaž Gosnar, odpravnik poslov RS v Veleposlaništvu v Canberri in Alfred Brežnik, častni konzul RS iz Sydneya.

Ob tej priliki je Slovenija predstavila skupno z državami EU tudi promocijske materiale o možnostih investiranja v Sloveniji.

Konference, ki jo je v Canberri odprl Tim Fisher, podpredsednik avstralske vlade in minister za trgovino, se je udeležilo veliko število najuglednejših avstralskih poslovnežev.

V govoru izvršnega direktorja Evropske banke za obnovo in razvoj so bile omenjene številne možnosti investiranja v Centralni Evropi. Slovenija je bila večkrat omenjena kot ena najuspešnejših držav v tranziciji

Aljaž Gosnar, odpravnik poslov, Canberra

A Sunday Rendezvous

Invitation

ASR requests the pleasure of your company at our "get - together"

The aim of this function is to keep the Australian/Slovenian ties alive between the second and third generations and with your support this aim will be achieved.

We will also be launching the "new look" ASR - and giving you the chance to meet personally with the team.

For entertainment we have organised many events: animal travelling farm, jumping castle, treasure hunts, pool competition, clowns, "surfing the net" to see what Slovenia has on offer.

To put a cultural feel to the day "Prvi-Rej" will be displaying authentic national costumes from various regions of Slovenia.

Traditional music and dance will also be performed. Psycho Zydeco Sydney's well known jazz band will be entertaining you with their music. As can be seen, we are catering for all ages!

Date: Sunday, 24 November 1996

Time: 12 noon to 5.30 pm (lunch also available)

Venue: Slovenian Club Triglav (80-84 Brisbane Rd. St. John Park)

Admission: Free (includes all entertainment and events)
Sponsored by Club Triglav

Following our function, the Tržaški oktet will be performing for those who wish to be entertained into the evening.

Brussels – The European Parliament put on the agenda of its next plenary session, to be held between 21 and 25 October in Strasbourg, a ratification of the associate agreement between Slovenia and the European Union. According to the agenda, the European deputies are to discuss Slovenia's EU associate agreement, signed on 10 June 1996 next Wednesday, 23 October, and the division on it is to be carried out Thursday, 24 October.

"Slovenia is at the top of the candidates for EU membership, and it can count on the help of Germany and especially Bavaria", Minister Theo Waigel told to Slovenian President Milan Kucan.

Ljubljana – Britain Princess Royal Anna in Slovenia. On her two day visit she met in the Presidential Palace President of the Republic Milan Kucan. The visit of Her Royal Highness was a recognition of the work of all those dealing with humanitarian aid in Slovenia and she was invited by the Slovenian Association for Development of Charity Work, which established first contacts with British Save the Children Fund, headed by Her Royal Highness in 1993. She also visited a number of charity organizations and met a group of refugee children.

Ljubljana – The Ceramics and Pot-Making Center in cooperation with the British Council prepared an exhibition of 20 British modern pot-makers. This exhibition in Slovenia included truly the best works of British modern ceramics and was open until October 13.

Ljubljana – Fifth Anniversary of Slovenia's Monetary Independence. Five years ago, on 8 October 1991, Slovenia declared its monetary independence. The first important task of Slovenia's central bank in monetary field was the introduction of tolar as the national currency.

Ljubljana – Slovenia's Prime Minister Janez Drnovsek and his Canadian counterpart Jean Chretien discussed topical international questions and Slovenia's integration into Euro-Atlantic organizations in a telephone conversation.

According to Drnovsek's office, Chretien expressed his full support to Slovenia's striving for NATO membership. Canada's Prime Minister also congratulated Drnovsek on economic and international achievements of his government in the last four years. Chretien confirmed he would continue to support Slovenia in the future.

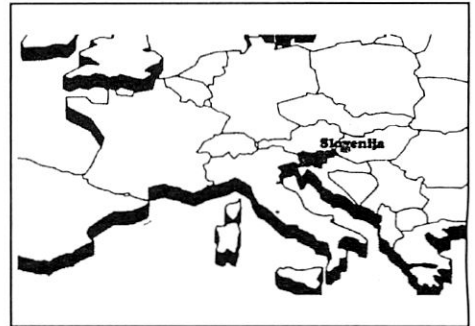
Ljubljana – In accordance with the election campaign law, election campaign for general election called for 10 November is officially starting. The election campaign is to finish 24 hours before the election day, that is on 8 November at 24.00.

Ljubljana – 15 political parties have handed to the National Election Commission the lists of candidates supported by at least three parliamentary deputies. In this way these parties became qualified to register the lists of candidates in every election unit in Slovenia. This parties are: the Democratic Party of Pensioners, the National Party of Labour, the Social-democratic Party of Slovenia, the Slovenian National Right, the Slovenian's People's Party, the Liberal Democracy of Slovenia, the Slovenian Forum: the Association for the Primorsko Region and the Association for the Gorenjsko Region, the Greens of Slovenia, the United list of Social Democrats, the Democratic Party of Slovenia, the Christian-Social Union, the Slovenian National Party, the Green Alternative of Slovenia, the Slovenian Christian Democrats and Patriotic Unified Pensioner's Party - the League for Slovenia.

1315 candidates are running for a seat in the 90-member Parliament, of which 1307 are running for 88 seats in the Parliament which are elected according to the general election right, while 4 are running for a seat reserved for a deputy of the Hungarian minority.

China – President of Slovenia Milan Kucan is in China. "Developing extensive partnership relations with China is by all means in Slovenia's long-term strategic interest," President Kucan told STA. Slovenia's exports to China amounted to US\$ 5.4 million in 1995, and its imports from China to US\$ 52.8 million.

Ljubljana – According to the bank of Slovenia report, Slovenia earned US\$ 661,016 million in the first seven months, which is by 9 percent more than in the same period last year. Foreign currency efflux in tourism increased by the same share, as the Slovenians appropriated a total of nearly US\$ 210.000 million for traveling abroad in seven months.

New York – Prime Minister Janez Drnovsek attended in September the 51st UN General Assembly session in New York. In his address, he estimated the United Nations are facing two major tasks – adjustment and modernization.

New York – The Slovenian Prime minister met in New York his Japanese counterpart Ryutaro Hashimoto. This was their first meeting and was thus, very important. Hashimoto congratulated Slovenia on its economic success

and expressed his readiness to help promote Slovenian economy in Japan. Prime Minister Drnovsek invited the Japanese Prime minister to visit Slovenia, which he gladly accepted.

New York – Slovenian Prime Minister Drnovsek also signed a global treaty that bans nuclear test explosions. By signing the agreement, Slovenia will strengthen its reputation as a country with a peaceful foreign disarmament and peaceful solutions of world crisis.

Ljubljana – From 1 October until the end of 1996, the guaranteed salary in Slovenia will be SIT 34,107, which is by 1.09 ratio higher than the previous one.

Split – Slovenian government appointed Jozef Hlep general consul of the Republic of Slovenia in Split, Croatia. Mr. Hlep was appointed at the proposal of the Foreign Ministry.

Plovdiv – The "Slovenian Day", a presentation of Slovenian economy, also including a business and news conferences occurred in the framework of an international fair in Plovdiv - Bulgaria.

Tudi to je Avstralija

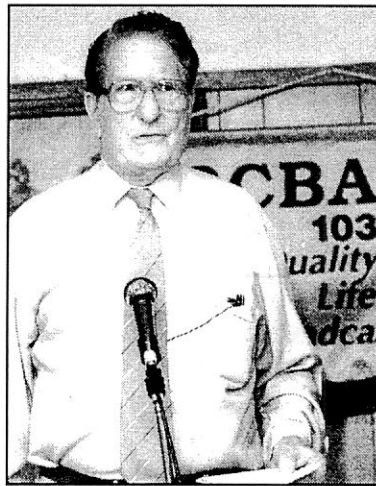
Radijska postaja "Christian Broadcasting Association"

Začetnik nekdanje etnične postaje 2 EA
Igrajo tudi Avsenike
2 CBA-Fm Stereo - Sydney

Postaja oddaja na valovni dolžini 103.2 FM1 in ima na sporedu predvsem čudovito glasbo, tako, ki je ne moreš slišati nikjer drugje. V program so vključeni "evergreeni", na postaji ji pravijo "music to remember".

Poslušalca začudijo predvsem prehodi iz ene v drugo vrsto glasbe in nenavadne izvedbe posameznih pesmi, tako, da je vedno nekaj za vsakogar.

Na 2 CBA večkrat igrajo tudi Avsenike in ker so jih predstavili kot Nemce, se je urednica Glasa Slovenije ob letošnjem obisku Slovenije napotila do gostilne in muzeja Avsenikov v Begunje. Tam je dobila prospekt o ansamblu v angleščini, kupila je CD ploščo z Avsenikovo instrumentalno glasbo ... in nekega dne vse prinesla na 2 CBA ter gradivo izročila Vernonu Turnerju, direktorju postaje. Vernon Turner ji je za Glas Slovenije "zaupal" svojo edino fotografijo, ponudil nekaj prospektov o zgodovini in delovanju 2 CBA-ja.

Vernon Turner

Leta 1960 so kupili zemljišče v Lyons Rd. Five Dock in tam zgradili sedanjo stavbo ter pričeli z oddajanjem.

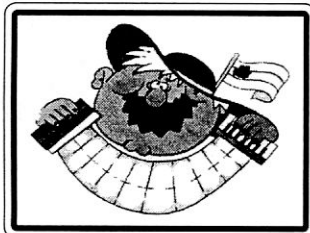
Leta 1975 jih je avstralska vlada zaprosila naj pričnejo z oddajanjem prvega etničnega programa in tako je nastala takratna 2 EA, danes radio SBS. V prostorih 2 CBA so seveda oddajali le tri leta.

Leta 1979 so odprli prvo avstralsko Christian FM radijsko postajo 2CBA-FM in program so lahko poslušali v Sydneyu, Wollongongu in Newcastlu in celo v Bathurstu.

Postaja se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki in ima veliko število poslušalcev.

Christian Broadcasting Association poskuša že nekaj časa pridobiti dovoljenje za oddajanje v Melbournu, vendar jim to do sedaj še ni uspelo.

Na koncu se nasmejte

To je pa preveč

- Gospa, a je to res, da me v vašem lepotnem salonu pomladite za 15 let?
- Točno tako. Kaj pa če pridem nazaj?
- Tudi.
- To bo pa preveč. Potem bom pa v plenica ... *

Druga hiša

Padalec pristane zasilno v gozdu. Hodi dolge ure in nikjer ne najde nobene hiše. Končno v daljavi zagleda okno in v njem lučko.

Pristopi in potrka na vrata. Iz notranjosti se zasliši otroški glas:

- Kdo pa je?
- Padalec. Padel sem v gozdu. A bi lahko poklical očka, da mi odpre?
- Ni ga tukaj. Tam čez v hiši je. To kjer vi trkate, je naš poljski WC ... *

Presenečenje

- Dragi, kakšno presenečenje mi boš pripravil za najino dvajseto obletnico poroke? - Napravil bom nekaj, česar si še misliti ne moreš... na večerjo bom šel s svojo tajnico ... /Iz Demokracije/

GLAS SLOVENIJE

Založnik: Založba GLAS Ustanovitelji: Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Stanka Gregorič in Štefan Merzel

Upravni odbor: Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Stanka Gregorič
Glavna in odgovorna urednica: Stanka Gregorič

Tehnično oblikovanje in umetniška izdelava: Florjan Auser

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna, Danica Petrič, Vinko Rizmal, Jože Žohar

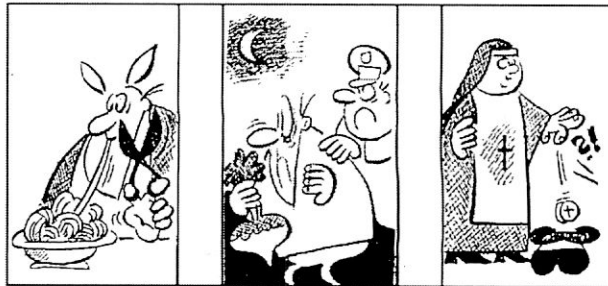
Glasi Slovenije je nedobičkonosen časopis, namenjen celotni slovenski skupnosti v Avstraliji. Mnenja izražena v njem ne predstavljajo vedno mnenja uredništva. Avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke.

G O D O V N I K I

Viktor

Luka

Uršula

VSE NAJBOLJŠE !

- 1/ Naročam Glas Slovenije
- 2/ Obnavljam naročnino
- 3/ Prilagam za tiskovni sklad

NASLOV:

Glas Slovenije
P.O. Box 411

Harris Park 2150
NSW, Australia

Podpisani(a).....

Ulica.....

Predel mesta.....Poštna številka.....

Država.....Datum.....

Podpis:.....

Letalska letna naročnina v prekomorske države \$ 100.00
Letna naročnina \$ 50.00 ; polletna naročnina \$ 30.00